

ความเป็นมาของปัญหา

สภาพสังคมปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไป ความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี นั้น บ่มมีพื้นฐานมาจากการศึกษาในระดัประถมศึกษา ซึ่งเป็นการศึกษาภาค มัธยมศึกษา มีบทบาทและมีความสำคัญยิ่ง รัฐบาลจะต้องจัดการอย่างดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อ วางรากฐานการศึกษาให้มั่นคงและมีประสิทธิภาพ เนื่องจากเด็กส่วนใหญ่จะอยู่ในโรงเรียน ประถมศึกษา เด็กเหล่านี้ล้วนเป็นทรัพยากรที่สำคัญของไทยทั้งดิน การประถมศึกษาเป็น มหันตภัยว่าแรกที่จะสร้างทางเดินให้เด็กอย่างถูกต้องและเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้ประเทศ ชาติพัฒนาไปในทางที่ก้าวหน้า เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี มีการปรับปรุง ทักษะเปลี่ยนแปลง ภายหอก รัชชาวัชระธรรมอันถึงงาม ทั้งนี้การปรับปรุงในด้านการเรียนการสอน การเพิ่มทุน ประสพการณ์ การพัฒนางานวิชาการในระดัมนี จึงมีความสำคัญและจำเป็น เพื่อให้เด็กเรียน มีความรอบรู้ มีความสามารถในการปรับปรุงตัวให้ทันต่อเหตุการณ์ของแต่ละปัจจุบัน และเป็น การส่งเสริมประสิทธิภาพบุคลากรในโรงเรียน และเยาวชนของชาติเพิ่มขึ้น

สมิทร คุณานุกร กล่าวว่า "งานวิชาการภายในโรงเรียนหาไม่มีความหมาย แคม ๆ อย่างที่เข้าใจหัว ๆ ไปถึงการเรียนการสอนในห้องเรียนเท่านั้น แต่ยังมีหมายถึง กิจกรรมทุกอย่างภายในโรงเรียนที่ก่อให้เกิดความรู้และการศึกษาของเด็ก¹ แวน มิลเลอร์ (Van Miller) ก็ให้กล่าวถึงความสำคัญของงานวิชาการว่า "เป็นหัวใจของโรงเรียน และที่สำคัญมาก ไท่ใด การจักโปรแกรมการสอนและการปฏิบัติตามโปรแกรมรวมทั้งการวัด ผลเพื่อจะไต่ติดตามผลการเรียนการสอนห้ครบและนักเรียน ไท้ขเจหาอย่างยิ่ง การจัก มริการในการสอนเพื่อให้การ เรียนการสอนดำเนินไปด้วยดีนั้น เป็นหน้าที่ของโรงเรียนซึ่ง

¹สมิทร คุณานุกร (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์ , 2518) ,

จะละเอียดมีที่¹

โรงเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็นหลายสังกัด ได้แก่

1. โรงเรียนประถมศึกษา ที่สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร (สนศ. กทม.)
มีอยู่ทั้งหมด 420 โรงเรียน
2. โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
(สป. กทม.) มีอยู่ทั้งหมด 35 โรงเรียน
3. โรงเรียนราษฎร์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (ส.ช.)
มี 480 โรงเรียน
4. โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษา มี 4
โรงเรียน
5. โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ มีอยู่
3 โรงเรียน
6. โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยแห่งรัฐ มีอยู่ 3 โรงเรียน²

สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร เห็นความสำคัญของงานวิชาการดังกล่าวมา จึงให้มีโครงการจะพัฒนางานวิชาการในโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานครให้ มีมาตรฐานสูงขึ้น แต่การที่ต้องรับภาระหนักกว่าสังกัดอื่นในการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา ทำให้เกิดปัญหาทางด้านการจัดการศึกษา จึงเห็นสมควรจัดให้มีโครงการพัฒนา งานวิชาการร่วมกันระหว่างโรงเรียนประถมศึกษาที่สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร และที่สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร เนื่องจากโรงเรียนที่สังกัดสำนักงาน

1

Van Miller , The public Administration of American School System. (New York : The Mc millan Company , 1965) p. 175.

2

สมชัย วุฒิปรีชา "ข้อคิดเห็นในการบริหารกลุ่มโรงเรียน" รายงานประชุม คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร , 2526) หน้า ข

การประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เป็นโรงเรียนซึ่งแต่เดิมกรมสามัญศึกษาจัดไว้เป็นตัวอย่างทางวิชาการ ซึ่งน่าจะให้ความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการแก่โรงเรียนที่สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานครได้ และผู้บริหารของโรงเรียนทั้งสองสังกัดนี้มีความสัมพันธ์ที่ติดต่อกันมากกว่าโรงเรียนในสังกัดอื่น ฉะนั้น การจัดทำโครงการร่วมมือเพื่อพัฒนางานวิชาการร่วมกัน ควรจะแก้ปัญหาการขาดแคลนทรัพยากรทางการศึกษาให้มากกว่าการจัดทำโดยลำพัง¹

ฉะนั้น ในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2522 จึงได้มีการจัดทำโครงการขึ้นตามข้อเสนอนี้ของคณะกรรมการวิสามัญการศึกษาประจำสภากรุงเทพมหานคร เรียกชื่อว่า "โครงการพัฒนางานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร" และมีการประชุมติดตามผลครั้งที่ 1/2523 ในวันที่ 26 พฤษภาคม พ.ศ. 2523 ณ ห้องประชุมกรมสามัญศึกษา โดยมี นายเฉลิม บุณยธรรมเจริญ ผู้อำนวยการกองการศึกษา (ในขณะนั้น) เป็นประธานกรรมการ และนายชล คุ้มโยชิ ผู้อำนวยการหน่วยศึกษานิเทศก์ของสำนักงานการศึกษา (ในขณะนั้น) เป็นกรรมการและเลขานุการ

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ สัมภาษณ์ อูเทน ชานนท์ ,ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ให้สัมภาษณ์แทนผู้อำนวยการกองโรงเรียน สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร , 4 พฤษภาคม 2527

ลักษณะของโครงการ

1. หลักการและเหตุผล

ทบวงกรุงเทพมหานครของรับภาระงานการประถมศึกษาตามพระราชบัญญัติประถมศึกษาในปัจจุบัน นับว่าเป็นภาระที่หนักมากในทำนบวิมานนักเรียน จึงมีคณะกรรมการช่วยเหลือถึงคุณภาพทางการเรียนการสอนในโรงเรียนท่วย คณะกรรมการวิสามัญการศึกษาประจำสภากรุงเทพมหานครพิจารณาเห็นว่า กรมสามัญศึกษาได้จัดโรงเรียนไว้เป็นตัวอย่างทางวิชาการอยู่แล้ว ซึ่งน่าจะให้ความร่วมมือในกระทัณงานทำนบวิชาการแก่โรงเรียนกรุงเทพมหานครให้ จึงให้จัดทำโครงการใหม่มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อศึกษางานทำนบวิชาการ ในโรงเรียนกรุงเทพมหานคร
- 2.2 เพื่อเปิดโอกาสให้ครูใหม่มีโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน

3. เป้าหมาย

- 3.1 ทำนบงานทำนบวิชาการ ในโรงเรียนกรุงเทพมหานคร จำนวน 6 โรงเรียน

4. โรงเรียนในโครงการ

4.1 โรงเรียนทูลุาโท	-	โรงเรียนวัดไผ่ตัน
4.2 โรงเรียนวัดทอัมพลาไชย	-	โรงเรียนวัดศณคิณายล
4.3 โรงเรียนศารทาคาม	-	โรงเรียนวัดสีทวิทยา
4.4 โรงเรียนวัดเวทวันธรรมวาสา	-	โรงเรียนวัดธรรมมาทิตยาราม
4.5 โรงเรียนวัดทอมรัตนพาราม	-	โรงเรียนวัดทุสิตาราม
4.6 โรงเรียนราชวณิก	-	โรงเรียนวัดทรวก

5. ระยะเวลา ทศทจิกายน พ.ศ. 2522 - เมษายน พ.ศ. 2524

6. คณะกรรมการอำนวยการ คือ คณะกรรมการวิสามัญการศึกษาประจำสภากรุงเทพมหานคร

คณะกรรมการดำเนินงาน ประกอบด้วย

ผู้อำนวยการสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร	ประธานกรรมการ
ผู้อำนวยการกองการประถมศึกษา กรมสามัญศึกษา	กรรมการ
ผู้บริหารของโรงเรียนในโครงการ	กรรมการ
ผู้อำนวยการหน่วยศึกษานิเทศก์ กรุงเทพมหานคร	กรรมการและเลขาธิการ
อาจารย์นิภา สุรัตน์	กรรมการและผู้ช่วยเลขาธิการ

7. ขอบข่ายของงาน

1. การขอกิจและการใช้สื่อการเรียน
2. การพัฒนาการเรียนการสอนตามหลักสูตรใหม่
3. การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรใหม่
4. การวัดผลตามหลักสูตรใหม่

คุรุญวิทย์ทรัพย์ากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

8. วิธีดำเนินงาน

ขั้นตอน	เหตุผลที่ห้าขั้นตอนนี้	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบและดำเนินการ
1. เสนอโครงการทอคณะ กรรมการวิสามัญการศึกษา ประจำสภา กทม.	เพื่อพิจารณางบประมาณ และรายละเอียดในการดำเนินงาน	จะได้โครงการและงบประมาณ เพื่อชี้แจงผู้เกี่ยวข้องต่อไป		คณะกรรมการวิสามัญการศึกษา ประจำสภา กทม. ผู้แทนสำนักการศึกษา กทม.
2. ประชุมชี้แจงโครงการ	เพื่อให้ผู้ที่จะดำเนินงานตามโครงการทราบจุดประสงค์ และวิธีดำเนินการ	คณะกรรมการสามารถ กำหนดแผนงาน วิทยากรที่จะทำหน้าที่ในโรงเรียนของคนใด		<ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริหารโรงเรียนในโครงการ - กองการประถมศึกษา - ศึกษาพิเศษกลุ่มประสานงาน
3. เสนอแผนงานวิทยากร	ให้กรรมการวิสามัญพิจารณารายละเอียดของแผนงานและงบประมาณ	โรงเรียนในโครงการให้ทราบแผนงานของกันและกัน		<ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริหารโรงเรียนในโครงการ - ศึกษาพิเศษ - คณะกรรมการผู้แทน
4. ดำเนินงานตามแผนงาน	ผู้บริหารชี้แจงการทำเนิงานโดยการใช้ครูในโรงเรียนร่วมกับดำเนินการและประสานงานกับโรงเรียนต้นแบบ	ครูได้ความรู้จากโรงเรียนต้นแบบนำมาปรับปรุงงานในโรงเรียนตามแผน		ผู้บริหารโรงเรียนในโครงการ
5. ประชุมสรุปผลงาน	เพื่อสรุปผลงานเสนอต่อคณะกรรมการวิสามัญ	ประจำอิมห็นงานให้เป็นตัวอย่างแก่โรงเรียนอื่นๆ		

9. งบประมาณ ใช้งบประมาณที่แต่ละโรงเรียนได้รับ
(ให้มีโครงการขึ้นจะใช้งบประมาณสนับสนุนเป็นพิเศษจากสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร)

10. ติดตามผลและประเมินผล

10.1 ให้อุบัติชอกรายงานความก้าวหน้ากณะกรรมกรวิสามัน ๗ เป็นครั้งคราว

10.2 บักรบริหารสรุปลงงานเกือรายงานเมื่อเสร์จโครงการ¹

เมื่อมีการประชุมวางแผนเกือแผนางานวิชาการแล้ว โรงเรียนประถมศึกษากัองสองสังกัดก็ไก่อำเนินโครงการตามแผน เมื่อโครงการดำเนินไปไก่อเพียง ๑ ปี ก็เกิดเหตุทำให้อุบกรจะงักลง เนื่องจากรสเหตุหลยประการ เช่น การขาดงบประมาช บุคลากรที่ถนัดวิชาเฉพาะ การประสานงาน การประชาสัมพันธ์ และการจักเวลาในการรวมกิจกรรมให้อกรกับความสะดวกของโรงเรียนทั้งสองสังกัด แต่โรงเรียนในโครงการในบางส่วนก็ยังมีไก่อ้มเล็ก มีการเข้าร่วมกันในกลุ่มโรงเรียน เช่น โรงเรียนวักรวกร วักรุสิดากรวม วักรไก่อัน เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ กับโรงเรียนวักรอมรินทรารม ราชวินิต และพญาไท ในแบบของกลุ่มโรงเรียนหวาราวดี ซึ่งเป็นโรงเรียนในกลุ่ม ๑ ของ สป.กทม. ซึ่งก็ไก่อลดีพอสมควร โรงเรียนอื่น ๆ ก็ยังคงมีการติดต่อกันบ้าง แสดงว่าโครงการนี้แม้จะมีปัญหา แต่ก็ยังมีอก่อำเนินการต่อไปไก่อ จึงน่าจะศึกษาอก่อว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นจริง ๆ คืออะไร โดยตามความเห็นจากรูอ์เกือวอของทุกฝ่าย จะไก่อเป็นข้อมูลที่จะนำมาแก้ไขในโครงการนี้ให้เหมาะสมปฏิบัติไก่อ เพื่อจะไก่อช่วยให้อโครงการนี้บรรลุผลสมความมุ่งหมาย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร. "เอกสารประกอบโครงการร่วมมือเพื่อพัฒนา
งานวิชาการ กรุงเทพมหานคร : สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร, 2523
(อัสสำเนา)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูและผู้บริหารเกี่ยวกับ ลักษณะการดำเนินงาน ปัญหา ความต้องการ และความร่วมมือ เพื่อพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาทั้งสอง สังกัด จำนวน 12 โรงเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เกี่ยวข้องกับเฉพาะโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร และในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ในโครงการ จำนวน 12 โรงเรียน
2. ผู้บริหารสำหรับการวิจัยครั้งนี้เกี่ยวข้องกับเฉพาะ ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาทั้งสองสังกัด จำนวน 12 โรงเรียน

คำจำกัดความ

งานวิชาการ หมายถึง กิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุง พัฒนาการสอนนักเรียนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพที่สุด ได้แก่ งานที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร โครงการศึกษา การสอน นิเทศการสอน การพัฒนาครู อุปกรณ์การสอน และการประเมินผล¹

พัฒนางานวิชาการ หมายถึง การช่วยให้ครูผู้ปฏิบัติการสอนได้มีโอกาสเพิ่มพูน ความรู้ "ทักษะ" รวมทั้งปรับปรุงบทบาทและเทคนิคต่าง ๆ เกี่ยวกับบทบาทและความรับผิดชอบของครูในโรงเรียน รวมทั้งการสนับสนุนบทบาทของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอน

ผู้บริหาร หมายถึง บุคคลที่อยู่ในตำแหน่งบริหารระดับต่าง ๆ ได้แก่ ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการ และผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ

ครูผู้ปฏิบัติการสอน หมายถึง ครูผู้ทำหน้าที่สอนในโรงเรียนในโครงการ

¹ ภิญ โย สาทร , หลักบริหารการศึกษา (กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช , 2516) , หน้า 230

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารในการจัดโครงการเพื่อพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 2 สังกัด ในทิศทางความต้องการของครูผู้ปฏิบัติการสอน
2. เป็นแนวทางสำหรับผู้ส่งเสริมให้โครงการความร่วมมือ เพื่อพัฒนางานวิชาการเพิ่มขึ้นในระดับอื่น ๆ ต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาลักษณะโครงการความร่วมมือ เพื่อพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาที่สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร และที่สังกัดสำนักงานศึกษา กรุงเทพมหานคร จากเอกสารของโครงการ และสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ
2. ศึกษาและสัมภาษณ์ครูและผู้บริหารของโรงเรียนทั้ง 2 สังกัดเกี่ยวกับปัญหา ความต้องการและความสามารถในการให้ความร่วมมือต่อโครงการ นำข้อมูลมาสร้างแบบสอบถาม
3. นำแบบสอบถามที่ได้อ้างขึ้นไปให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ตรวจสอบ ก่อนนำไปใช้จริง
4. ส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหารและครูผู้ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 2 สังกัด จำนวน 384 คน
5. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ
6. สรุปผลการวิจัย อภิปราย และเสนอแนะโครงการร่วมมือ เพื่อพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 2 สังกัด